

Puumala

Kuntastrategia

Kunnanhallitus, 27.4.2026
Kunnanvaltuusto, 4.5.2026

Arvot

Strategia pohjautuu yhteisille arvoille, jotka ohjaavat kunnan henkilöstön ja luottamushenkilöiden toimintaa.

Puumalan kunnan arvot ovat *asiakslähtöisyys, avoimuus, positiivisuus, tasa-arvoisuus ja yhteistyökykyisyys.*

Puumalan kuntastrategia 2026–2029

VISIO

Saimaan sykkivä sydän – syväväylä hyvään elämään

STRATEGISET
PAINOPISTEET

Yrittäjä-
ystävällinen ja
elinvoimainen
kunta

Kansainvälistyvä
ja uudistuva
matkailu

Hyvinvoiva
ihminen

Palvelu-
kulttuuri

Arvokas
Saimaa

Saaristokunnan
turvaverkko

LÄPILEIKKAAVA TEEMA

Kestävä kuntatalous

Yrittäjyystävällinen ja elinvoimainen kunta

- Väestömäärän 0,5 prosentin vuotuinen kasvu
- Monipaikkaisten määrän kasvattaminen ja kausiväestön viipymien selkeä pidentäminen.
- Laadukkaat elinkeinopalvelut lähipalveluna yrityksen elinkaaren eri vaiheissa ja yhteistyössä kumppaneiden (UYK, Miksei, rahoittajat) kanssa.
- Yrityskoon kasvattaminen edistämällä yritysten mahdollisuuksia palkata ensimmäinen työntekijä.
- Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen tuloksellisen oppilaitos- ja työllisyysalueyhteistyön sekä maakuntien välisen yhteistyön kautta.
- Kunta tukee yrityksiä pääsemään osaksi alihankintaverkostoja.
- Teollisen toiminnan laajentaminen mahdollistavalla kaavoituksella ja yritysten sijoittumisratkaisuja tukemalla.

Yrittäjyystävällinen ja elinvoimainen kunta

- Puhtaan energian hankkeiden edistäminen
- Nuorten yrittäjämäisen asenteen ja työelämätaitojen vahvistaminen yrittäjyyskasvatuksella.
- Kunnan hankintaosaamisen kehittäminen ja pienhankinnoista tiedottaminen.
- Aktiivisen metsänomistajuuden edistäminen (ml. kunta metsänomistajana) ja monitavoitteinen metsänhoito kunnan omistamissa metsissä.
- Vakituisen asumisen lisääminen Saimaan rannoilla
  - Kaavojen pitäminen ajantasaisena
  - Käyttötarkoitusten muutokset vakituisen asumisen mahdollistamiseksi
  - Saaristokoti-projekti
  - Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen taajama-alueella
  - Kurensalon maayhteyden edistäminen kaavoituksen kautta

Kansainvälistyvä ja uudistuva matkailu

- Uudistavan matkailun edistäminen
- Pyörämatkailun kansainvälistäminen ja kauden pidentäminen
  - Talvipyöräilyreittien kehittäminen
  - Saaristoreitin matkailijamäärän kasvattaminen ja vähähiilisen vesiliikenteen kehittäminen
  - Kukonharjun monikäyttöreitien mahdollistaminen
  - Saimaan ympäri ulottuva turvallinen ja palveleva pyöräilyreitistö
  - Pyörätie Sahanlahdesta Luukkolantien risteykseen
- Kilpailukykyiset ja monipuoliset luontoreitistöt
- Kalastusmatkailupalveluiden ja kalastusmatkailun infrastruktuurin kehittäminen
- Talvi- ja ruokamatkailun kehittäminen

Hyvinvoiva ihminen

- Paikallisidentiteetin vahvistaminen voimistaa omaleimaisuutta, alueeseen sitoutumista ja brändiä.
- Kirjasto- ja kulttuuritilan hyödyntäminen hyvinvoinnin kehtona
- Turvallista ja sujuvaa arkea lapsiperheille
  - Lapsiperheiden turvaverkko -kokeilu. Aloitetaan esim. 3 vuoden pilotti, jossa tarjotaan lastenhoitopalvelua kunnan toteuttamana.
- Eri ikäryhmien sekä monipaikkaisten osallisuuden vahvistaminen
- Puumala on ikäystävällinen kunta, jossa ikäihmisten toiveita ja tarpeita kuunnellaan, ja jossa heidän osaamistaan, kokemustaan ja aktiivisuuttaan arvostetaan sekä hyödynnetään kunnan elinvoiman rakentamisessa.
- Hyvin huolletut ulko- ja sisäliikuntapaikat sekä laadukas liikunnan ohjaustoiminta ja liikuntaneuvontatoiminnan vakiinnuttaminen.
- Mielekkään harrastustoiminnan ja vapaa-ajanvieton mahdollistaminen nuorille.
- Tarjotaan nuorille monipuolista tukea perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.
- Osaamispääoman vahvistaminen eri elämänvaiheissa
  - Alueellisen yhteistyön hyödyntäminen perusopetuksessa
  - Kansalaistaitojen ja medialukutaidon vahvistaminen
  - Kansalaisopiston kehittäminen monipuolisena ja eri asiakassegmentit tunnistavana alustana.
- Kylien suunnitelmallinen kehittäminen yhteistyössä paikallisten ja monipaikkaisten kanssa.

Arvokas Saimaa

- Puhtaan käyttöveden varmistaminen ja uusien teknologioiden hyödyntäminen vesienkäsittelyssä.
- Kirkonkylän sataman uudistaminen
  - Siltatornin peruskorjaus (Elinvoimakeskus/valtio)
  - Venepaikkojen määrän kasvattaminen
  - Luotsiaseman ja Taunolan tontin kehittäminen satamapalveluiden, matkailun ja asumisen alueena
  - Soiva satama ja valon maisematie
- Rokansaari vetovoimaiseksi luontomatkailukohteeksi.
  - Rokansaaren pitkän aikavälin kehittämissuunnitelman laatiminen kestävän matkailun näkökulmasta.
- Saimaan sisävesiliikenteen kehittäminen ja Saimaan satamien palvelulupaus
  - Saimaan pitkät risteilyt
  - Satamien ja alusten sähköistäminen
  - Retkisatamaverkoston kehittäminen
- Vesielementin hyödyntäminen
  - Syväväylää hyödyntävän yritystoiminnan edistäminen Puumalassa
  - vedenalaisen arkeologian ja historian hyödyntäminen

Saaristokunnan turvaverkko

- Varautumisen vahvistaminen häiriötilanteissa
- Luotettavat tietoliikenne- ja puhelinliikenneyhteydet
- Vaihtoehtoisten käyttövoimien verkoston mahdollistaminen.
- Terveys- ja pelastuspalveluiden turvaaminen lähipalveluna
- Kuntaorganisaation toimintavarmuus ja prosessien luotettava toiminta normaalioloista häiriötilanteisiin.

Palvelukulttuuri

- Notkea hallinto, ripeä ja laadukas palvelu
- Kunnan palvelukulttuurin dynaamisuus ja toimintamallien uudistaminen
- Työhyvinvoinnin kehittäminen osallisuutta ja avoimuutta vahvistamalla.
- Kunnan henkilöstön laadukas ammatillinen osaaminen, uusien henkilöiden perehdytyspolku ja hiljaisen tiedon siirto.
- Tekoälyn hallittu, mutta innovatiivinen hyödyntäminen tietotyössä
- Yritysten ja yhdistysten palveluiden näkyvyyden vahvistaminen

Mittarit

- Työpaikkojen lukumäärä
- Yritysten toimipaikkojen liikevaihto
- Työttömyysaste
- Väestön määrä
- Vapaa-ajan asuntojen määrä
- Käyttötarkoituksen muutoksien lukumäärä
- Sairastavuusindeksi
- Kunnan vuosikate
- Yöpymisten lukumäärä
- Suosittelemuksena kunnasta työnantajana

